

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisitorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Quaestio 34. De h[ae]r[e]ticis affirmatiuis & negatiuis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

dit errorem catholicæ fidei inimicum damnabilior. A
est eo, qui errat, nec hæreticus solū, sed etiam hære-
siarcha dicendus est, cap. qui aliorum. 24. q. 3.

Zabarella in dicto c. super quibusdam. de verb. si-
gnif. hos duos modos pro vno, & eodē accipere vi-
detur, dū notat paria p̄fiteri, vel defendere errorē.

Quarto, is quoq; inter manifestos hæreticos nu-
meratus est, qui coram p̄latis, seu iudicibus fidei,
Episcopis videlicet, aut Inquisitoribus iudicialiter
conuictus est de hæretica prauitate. Conuictus autē
accipere debemus eum, de cuius hæresi constat per
legitimam probationem, quæ facit rem manifestā,
cap. cum olim. de verb. signif.

Quinto, manifestus hæreticus etiam dicitur, qui co-
ram fidei iudicibus hæresim iudicialiter confitetur,
ex qua confessione fit manifestum, & notorium tā-
lem confidentem habuisse errorem in mente cū adhe-
sione voluntatis, manifestum enim etiam est, quod
constat in iudicio per confessionem, vt in dicto cap.
cum olim. de verb. signif.

Sexto, & postremo dicitur aliquis manifestus,
seu notorius hæreticus, qui per eosdem iudices Ec-
clesiasticos condemnatus est de hæretica prauita-
tate: sententia enim iudicis notorium facit, cap. ve-
stra. & cap. vltim. de cohabit. cleric. & mulier.
cap. vlt. de temp. ordin. l. emptorem. ff. de action.
empt. & vend. & notat glos. in dicto cap. cum
olim. de verborum signification. in verbo, c. on-
fessionem.

Atque ex his innotescit, qui sint hæretici mani-
festi, cuius rei notitia multas utilitates parere potest,
in quibus illa vna est non spernenda, vt cum caue-
re qui sunt hæretici manifesti.

hæretici expugnentur, intelligatur quid nomine ma-
nifestorum hæreticorum sit accipiendum.
b Hæretici vero secreti per oppositum. &c.]
De hæreticis secretis alibi dicitur copiosius, quo-
rum tractatio non potest breuiter absolui, vt perse-
cte intelligatur.

Q V A E S T I O XXXIIII.

De Hæreticis affirmatiuis, & negatiuis.

S Y M M A R I V M.

- 1 Hæretici affirmatiui, qui censeantur.
- 2 Et qui negatiui.
- 3 Hæretici negatiui, vt impunitentes condem-
nandi sunt.

TRicesimaquarta quæstio est: Hæretici
negatiui, & affirmatiui, qui dicendi
sunt?

2 Ad hanc respondemus, quod hære-
tici affirmatiui dicti sunt, qui habent eorū, quæ
sunt fidei, errorem in mente: & verbo, b vel fa-
cto ostendunt, se modis prædictis habere perti-
nanciam in voluntate.

1 Negatiui vero hæretici dicti sunt, qui corā
iudice fidei per testes legitimos de aliqua hæresi

vel errore, quos nolunt, vel non possunt repellere,
re, vt siue iuste conuicti sunt: sed non confessi,
immo in negatiua constanter & perseveranter ver-
bo fidem catholicam profitentur, & detestantur
etiam verbo hæreticam prauitatem.

3 Hi enim a quadiu in huiusmodi negatione
perstunt, licet alias conuersationem bonā præ-
tendant, hæret. absque dubio sunt censendi: Eui-
denter namq; impunitentes est, qui peccatum, de
quo conuincitur, distinet. Et hæc est sententia
Hostiens. in summa, titulo de hæret. §. qualiter
deprehendatur quis in hæresi. vbi dicitur sic

B Aduerte tamen sane intelligendo, quia quo-
catus, aut confitetur errorem suum, aut ne-
gar, si confitetur, & infra. Si autem negaue-
rit, et conuictus fuerit: condemnari debet
per ecclesiasticum iudicem, ad quem illud
pertinet, vt dicitur eod. tit. Ad abolendam,
respon. 1. et §. 1. et notauit infra eod. tit. §.
qualiter deuiteretur, & hoc præsentibus po-
testatibus sæcularibus, vel eorum balliuis,
vt animaduersione debita puniatur. ut eo.
C tit. Excommunicamus itaque. responso. 1.]

COMMENT. LIX.

a AD hanc respondemus, quod hæretici a fide
matui dicti sunt, &c. Idem per omnia an-
Et or Repert. Inquisit. verbo, hæreticus. §. hæreticus
affirmatiuus. & Campeg. apud Zachinū tract.
de hæret. c. 12. & Umbertus Locatus in opere iudi-
ciali verbo heret. nu. 24. vers. horum etiam heret.
& alij. Est autem optima descriptio hæretici affir-
matui, & in his iudicandis Inquisitores, aut nullo-
lam, aut per exiguam habent difficultatem, cum eo-
rum delicta statim se sensibus insinuant.

b Et verbo, vel facto ostendunt se modis præ-
dictis habere pertinaciam in voluntate. Multi
sunt notanda hæc verba: & verbo, vel facto, quib.
non obscure videtur indicare Emericus affirmati-
uos hæreticos dici posse, non modo ex verbis, verū
etiam ex factis, quasi facta interiorum animi cre-
dulitatem, et intentionem præferant. l. 1. §. dicitur
Adrianus. ff. ad leg. Cornelianam. de sicar.

Gravissima autē est, & valde anceps hæc quæstio:
An is puniendus, ut heret. qui facta hæreticalia con-
mittit, quæ tractat Albertinus tract. de agnos. as-
sert. q. 2. nu. 17. & q. 3. nu. 53. & q. 36. nu. 18.
& latissime Joan. Roias tract. de heret. par. 1. nu.
276. & multis sequentibus.

E Ac primum quidem plurimum refert intelligere,
re, an quis sponte, vel coacte facta hæreticalia com-
miserit. Si per coactionem, & metum fecit, quid sit
sentendum copiose docuit supra part. 1. Super q. 9.
quod non est hic iterum inutiliter repetendum.

Si vero sponte quis facta hæret. committat, vt intelli-
gatur, quando in eū velut in hæret. sit procedendum, facta
distingueda sūt. Quædam n. sūt facta ex quib. uolē-
te oriuntur suspensiones, ut cū quis de hæresi infamatus
aut suspectus tempore mortis petit consolationē ab hæ-
reticis iuxta consuetudinē eorū, & similia de quib.
diximus supra part. 2. tit. de signis, quibus diuer-
sarum

factum sectarum heretici cognosci possint. atque hæc si quis committat presumptione iuris, & de iure. cōtra quam non admittitur regulariter probatio censeatur hereticus, & habere præsumitur pertinaciam in voluntate, de quibus potest vere hic locus accipi.

His factis proxima sunt illa, in quibus error exprimitur manifeste, quæ nullo modo possunt in bonâ parte accipi, ut demones adorare, idolis genua strere, reverentiam hereticis suo more exhibere, communionem ab eis iuxta ritum suum accipere, se more iudæorum circumcidere, Machometo diuinum cultum præstare, & similia.

Alia denique sunt facta, in quibus nihil apparet de ritu infidelitatis: ut hereticos visitare, alimoniam eis præstare, comitari, defendere eorum personas, & similia.

Si de secundis factis sit sermo, vera mihi videtur sententia eorum, qui dicunt, contra eos, qui talia committunt sponte, posse procedi velut contra hereticos, quâvis de intentione eorū formaliter non constaret: quoniam interpretationes, siue iuris præsumptione intentionis infidelitatis in illis actibus concurrunt. Ita Albertus, & vere præcitat locis: nam cum factum suapte natura damnatum, & malum, præsumitur mala intentione factum. l. si non conuicti. C. de iniurijs. ca. 1. de presumption. optime Panormitanus in cap. cum te. num. 29. de iud. & in cap. ad hæc. 1. nu. 2. de appellatio. facit textus in leg. nam ludus. et leg. item Mela. ff. ad leg. Aquiliam, atque de his factis credere etiam posse hæc EymERICI locū intelligi dum dicit, hereticos affirmarios ex factis posse deprehendi: nam hæc quoque facta pro manifestâ probatione habentur, cum ex eis oriuntur iuris præsumptiones: legum autem præsumptiones vera, & propria probationes dicuntur. l. si. in fine. ff. de probat. 7. §. in leg. 1. num. 9. C. de testament. milit. & in leg. licet Imperator. num. 8. ff. de legat. 1. Et Archidiaconus in c. quicumque. de heret. lib. 6. vers. credentes. optime ait ea iudicia, siue facta, que ad bonum retorqueri non possunt, nec ad aliud, nisi ad illud, quod expresse indicant, probationibus habenda esse: & ideo perspicue vocantur insidiosa. leg. dolum. C. de dolo.

Ac de his proculdubio factis est etiam accipienda sententia eorum, qui autumant, eum velut negatiuum tradendum esse curia seculari, qui factū hereticale confitetur, prauam autem intentionem negat: de quo articulo nihil nunc statuo: est enim perdifficilis, nec nostrâ breuitatis, de quo latissime Ioan. Roias tractat. de her. par. 1. num. 276. & multis seq.

Iam hoc est diligentissime obseruandū, quod quâvis ex his factis si et tione iuris præsumatur heresis, vel apostasia, nihilominus tamen cum ea præsumptio sola sit præsumptio iuris, aduersus eam probatio in contrarium admitti poterit, iuxta doctrinam Bartolæ, Iasonis, & aliorum in leg. licet. ff. de leg. 1. & dixi plene infra in hac 2. par. super quæst. 5. nam qui demones adorauit, aut ob amorem, aut ob cupiditatem habendi thesauros, se fecisse dicere poterit: & qui ceteros ritus infidelitatis patrauit, ob commoditæporalia id fecisse dicere poterit absque ullo mentis errore: quâvis, ut verum fatear, difficulter hæc possunt persuaderi, nec iudices debent huiusmodi excu-

A rationes admittere nisi cū exquisitissima consideratione: quis enim facile credat a volente, & non cōtra hæc absque errore mentis fuisse perpetrata?

Sed videamus quō recipi debeant, qui facta hæc hereticalia, & apostatica committunt. & omissa nunc longas ac nimis exquisita disceptatione, in his recipiendis, ac reconciliandis vsu sacri, & supremi tribunalis hæc praxis recepta summo iudicio esse videtur: si committentes talia facta sponte compareant, et dicant se non credidisse ita faciendum esse, sed fidem in corde retinuisse, tunc abiurant, ut vehementer suspecti, & alie penitentia salutare ipsi imponuntur. Quod si dicant, & fecisse, & ita faciendum credidisse, abiurât tunc, ut formaliter heretici, vel apostata, & grauius puniuntur, maxime si sponte, aut nullo indulto metu, aut leni metu incusso hereticalia, vel apostatica facta commiserunt.

Quod si non compareat sponte, & confitetur facta hereticalia, vel apostatica, prauam autem intentionem negant: tunc super intentione torquentur, ut intelligatur, an reuera ita crediderint necne: & si post torturam legitime adhibitam in negatiua persistunt, dicentes se non habuisse prauam intentionem, tunc similiter abiurant, ut vehementer suspecti. & verisimile fit eos non habuisse prauam intentionem qui per grauem metum talia commiserunt. Si vero intentionem prauam, seu mentis errorem confitentur: tunc tanquam formales heretici, vel apostata abiurare compelluntur, si reuerti velint ad Ecclesiam Catholicam vnitatem: & graues item penitentia illis imponuntur.

Ceterum, ut grauius, vel mitius puniantur, consideranda est qualitas metus illius, & persona delinquentis, an iuuenis, vel iur. an doctus, vel imperitus: an laicus, vel cler. seu religiosus, & similes circumstantie, quæ delicta solent minueres, vel aggravare.

Sano illi, qui cum non sponte venerint confessi fuerint prauam intentionem, & mentis errorem, si reuerti uoluerint, postquam heresim, vel apostasiam abiurauerint, de iure ad perpetuum carcerem sunt damnandi. cap. excommunicamus. el. 2. §. Si qui autem, extra de heret.

Iam si de illis factis sit sermo, in quibus nihil apparet de ritu infidelitatis, quâvis ex illis suspicio heresis oriatur, tamen nec heresis, nec heresicos credentia inde nascitur, & ob id in eos, qui talia facta committunt, non poterit procedi tanquam contra hereticos, aut hereticorum credentes, sed solum tanquam contra suspectos; cum ea facta interdum patrentur ex affectione carnali, interdum precib. amicorum, interdum vero pecunia interueniente, ut optime docuit Guido Fulcodius, in consultationibus ad Inquisitores q. 9. quem per omnia sequitur EymERICI par. 2. q. 50. num. 4. ubi scripsimus cumulate.

Et ex hac accurata factorum distinctione, que à paucis fortassis tam dilucide tradita est, potest facile intelligi qualis heresis suspicio à delinquentibus, & committentibus hæc, vel illa facta contrahatur, præsertim cum sponte ea committunt, ut dixi.

Negatiui vero heretici, &c. De negatiuis hereticis agunt illi, quos initio huius commentarij citauimus. item Repertorium Inquisitorum verbo, negatiua, & Simancas de cath. iust. tit. 48. num. 25. in-

Committentes facta hereticalia, seu apostatica, qualiter reconciliantur.

Vide Ioan. Roias tract. de heret. p. 1. num. 208. & seq.

super omnes illi, quos longa serie retuli apud Eymericum 3. par. super 12. modum processum fidei terminandi. num. 207.

Negatiui haec retici difficulter cognoscitur. In his autem cognoscendis, & iudicandis grauis est difficultas: nam cum hi negent, contra vero testes dictas, vel facta eorum contra eos affirmant; non facile potest iudicium exerceri: qua tamen ratione horum causa tractari debeant, ne quid iniustum, aut incautum committatur; prudentissime, & plenissime more suo docet Eymericus 3. par. in 12. modo processum fidei terminandi, num. 207. & sequentibus, ubi dicemus copiose.

Hic enim quamdiu in huiusmodi negatione persistunt, &c. idem repetiuit Eyme. 3. par. in 12. modo processum fidei terminandi, ubi nos plenissime ostendimus hanc sententiam, & veram esse, & communi voto receptam, quam praeter cetera probant euidenter concilium Biterrense c. 9. & concilium Narbonense c. 26. neque huiusmodi negatiui excusabantur per praestationem, quo minus tradere debeant curiae seculari, ut praecipiat loco ostendimus.

Sed in hac quaest. illa est praecipua difficultas dimittenda, qua a paucis e nostris in hac causa tractata uideo: An illi negatiui dici possint, qui de dictis vel factis hereticalibus, vetustis tamen, & diu commissis conuincuntur, aut potius in his obliuio sit praesumenda: nam si obliuio praesumatur, non censentur negatiui, cum proprie ea dicantur negare, quae recordamur, & propterea non tradentur curiae seculari. Quae ratio haec frequens est, & valde utilis, & maximi in primis momenti, cum de vita hominis agatur, totaque pendet ab illa altera difficultate, qua tempore praesumatur induci obliuio.

In his ergo breuiter more nostro certiora tradentes, primum statuendum est, in arduis, & horrendis factis non esse praesumendam obliuionem: nam ut Pliuius affirmat, in rebus arduis non legitur, aut alteratur memoria. Aymo consil. 134. num. 31. Masuerus apud Iasonem in leg. seruum. C. de seruis fugit. quia expresse cautum inuenio instruct. quadam Hispal. anno MCCCCLXXIV. cap. 13. ibi: En actos graues y segnalados, en los quales no se presume oluido, id est, in factis grauibus, & insignibus, in quibus non praesumitur obliuio. quamobrem si quis Lutherianorum more tepla sacra diruisset, aut deleuisset imagines Sanctorum, aut hereticas propositiones ex proposito predicasset, aut scripsisset, tamen si longum tempus post haec facinora transiisset, non excusaretur dicens se oblitum esse, quominus velut negatiuus heret. esset tractandus: nam in factis huiusmodi proprijs non est facile credenda obliuio, quamuis alias etiam spatio aliquot annorum in facto proprio inducitur praesumatur. l. si arbit. ff. de probat. leg. 3. §. duo aut. ff. de Carbo. edicto. leg. peregre. ff. de acq. possess. Grammat. decis. 60. incipien. in causa excellentis num. 7. & seq. atque hoc ipsum puto statuendum in factis, aut dictis solitis, & consuetis, licet ardua non sint: nam nec in his praesumenda est obliuio. Idem sentias de factis semper comitantibus delinquentem, ut si quis libenter passus sit se circumcidi, & de hoc conuincatur, non poterit opponere obliuionis exceptionem.

In ceteris vero causis, quae insignes, & arduae non

sunt, quantum tempus exigatur ad hoc, ut obliuio inducitur praesumatur, non satis conuenit inter Doctores, nam multi in l. si de eo. ff. de acq. possess. & in l. furtiu. ff. de iur. & in l. licet. ubi Bal. et Ang. C. de acq. possess. & Bar. in l. ex consensu. §. eum qui de appell. per decennium induci obliuio autumat. Innoc. in c. 2. de restit. in integ. & Bal. in l. seruum fugitiuum. C. de seruis fugitiuis. non requiri decennium ad inducendam obliuionem putant, nullum tamen tempus taxant. Sed Accu. in d. l. furtiu. verbo, vel longo. et Innoc. in c. querelam. de elect. & Saly. in d. l. seruum fugitiuum. C. de seruis fugit. & Bal. in l. 2. C. de seruis. & aqua. & Cynus in l. 1. C. ubi causa stat. & cetera asserunt, hoc arbitrio iudicium esse relinquendum, & hanc opinionem vocat magis eodem Iason in d. l. seruum fugitiuum. C. de seruis fugit. num. 46. quem sequitur Ioannes Rojas tract. de her. par. 1. nu. 90. & seq. quia quando tempus non est a iure praesumendum iudicantis arbitrio relinquunt, inspectis personarum, & causarum circumstantijs. l. 1. ff. de iur. deliberat. Tiraquellus in l. si unquam. verbo, omnia vel partem aliquam, num. 51. & sequent. C. de reuocam. donatio.

Ego ab hac eorum sententia non recedo, nihilominus tamen hoc monendum diligentissime, & perspicuum existimo, quoniam res grauis est, & de vita hominis agitur, ut Inquisitores cuncta rimentur, pendantque negotij, seu delicti qualitatem: in primis vero delinquentis ingenium, & naturam. sunt enim multi suapte natura obliuiosi, & stupidi, sunt alij memorosi, & factorum, ac dictorum tenaces, unde in illis minori tempore praesumatur obliuio; ne propterea iudicabuntur negatiui, in his vero difficilins memoria lapsus creditur, ideoque si negent hereses, de quibus conuincuntur, non facile se turbentur obliuionem allegando.

Ex his possumus colligere quid sit respondendum ad perdifficilem illam questionem: An sit negatiuus censendus, ac velut diminutus confitens, & perimendus damnandus, qui vel omnes hereses, de quibus conuincitur, vel omne delicti tempus, vel omnes complicates non reuelat: nam si haec recentia sint, in quibus non facile praesumatur obliuio, tamquam diminutus confitens, & impenitens damnari poterit: secus autem erit agendum, quoties quaedam in his erant paulo antiquiora, & vetustiora, quae facile a memoria receperit credantur: vel si aliqua causa subsistat, ut grauis infirmitas laeso capitis, negotia plura, vel alia, ex quibus praesumi possit obliuio, ut facilius, & vere ostendit Thomas Grammaticus in praedicta decis. 60. num. 7. verisimile enim est, eum quaedam hereses fatetur, & cas grauios, & quosdam complicates reuelat praesertim si coniunctos, & amicissimos, cetera etiam fuisse dicturum si recordaretur. ita sentire videtur Simancas de catho. in d. l. tit. 48. num. 28. & Ioannes Rojas tract. de heret. par. assertio. 2. quorum sententias, et equissimas, & omnino tenenda mihi videtur.

Contra vero his velut diminutus confitens, et negatiuus tradendus esset curiae seculari, qui non fatetur omnes errores hereticos, de quibus esset conuictus per testes omni exceptione maiores, si illi adeo recentes, aut graues essent, quorum reuoluntur

An qui de azionis dictis, vel factis hereticalibus conuincuntur, sint negatiui.

similiter non possit credi oblitus: nam falsa pœnitentia est: cum de omnibus peccatis non agitur, nec licet dimidiam sperare veniam. ca. quem pœnitent. de pœnit. dist. 1. cap. omnis. extra de pœnit. & remis. Simacas in Enchyridio, tit. 61. num. 4. Ioan. Roias tract. de heret. par. 2. assertio 21. cetera hinc spe Etantia facile nunc omitto, alibi fortassis commo- dius traditurus.

QVÆSTIO XXXV.

De causis, ex quibus in genere aliqui dicantur heretici.

SUMMARIVM.

- 1 Tria in genere credenda sunt, & quæ.
- 2 Hereses in triplici sunt genere.
- 3 Heretici, vel sentiunt contraria articulis fidei.
- 4 Vel contra sacram scripturam.
- 5 Vel contra definitionem Ecclesiæ de fide.

TRigesima quinta quæstio est: Heretici, ex quibus, & quot casus in genere sic dicendi sunt

1 Ad hanc respondemus, quod ut diximus supra in prima par. quæst. 12. & in hac secunda, quæst. 22. Credenda sunt in genere tria, scilicet articuli fidei, libri canonici, & constitutiones, seu canones ab Ecclesia decreti, ut si de tenendi.

2 Et per oppositum hereses sunt in triplici genere, scilicet quia vel obuiant fidei articulis: vel libris canonis: vel constitutionibus per Ecclesiam factis, ut de fide tenendis.

3 Et consequenter heretici sunt, quicunque sunt in genere, s. vel quia defendunt errorem, qui est directe contra articulos fidei: ut defendentes Spiritum sanctum non procedere ab utroque, videlicet Patre, & Filio: quod est contra illud, quod dicitur in Symbolo Patrum, ubi dicitur: Qui ex Patre, Filioque procedit.

4 Vel quia defendunt errorem, qui est directe contra scripturam sacram, seu libros canonicos: ut defendentes mundum non incepisse, sed ab aeterno fuisse: quod est contra illud, quod dicitur Gen. 1. In principio creavit Deus caelum, & terram.

5 Vel quia defendunt errorem, qui est directe contra constit. per Ecclesiam factas, ut de fide: ut defendentes vsuram non esse peccatum: quod est contra ca. Ex graui in Clem. de vsuris, seu quod Christus cum Apostolis nihil habuit in proprio vel communi, quod est contra extrauag. Domini Ioan. xxij. Cum inter, quæ capitula sunt decreta, ut fide tenenda, ut patet ibidem.

COMMENT. LX.

Heretici ex quib. & quot causis, &c. Materiam huius quæst. copiose tractauimus supra in hac 2. parte, super q. 2. ubi tradidimus plu-

Ares generales regulas, ad agnoscendum ex quot capitulis, seu causis possit aliqua propositio dici heretica, siue homo heret. de quo item argumento agit luculentius Turcremata in Summa de Eccles. li. 4. par. 2. c. 9. et multis seq. Melchior Canus lib. 12. c. 7. de locis Theologicis. & Arnaldus Albertinus tract. de agnoscen. asser. q. 5. & alij. quare ne alij agere videamur, satis sit hec admonuisse lectorem.

QVÆSTIO XXXVI.

De hereticis damnatis in toto iure Canonico.

SUMMARIVM.

- 1 Heretici damnati, de quibus in Decretis.
- 2 Heretici, de quibus in Decretalibus fit mentio.
- 3 Hereticus damnatus in extrauag. Quia vixit.

Rigesima sexta quæst. est: Heretici, per Ecclesiam condemnati, de quibus agitur in iure Canonico: qui sunt?

C Ad hanc respondemus, quod quidam heretici apparent condemnati ex Decretis: quidam ex Decretalibus: quidam ex Extrauagantibus.

De Hereticis condemnatis in Decretis.

Ex decretis, dist. 15. & 24. q. 3. c. Quidam autem heretici, habentur isti. Simon magus, a quo Simoniani: Basilides, a quo Basilidiani. Nicolaus Diaconus, a quo Nicolaitæ. Gnostici. Carpocrat, a quo Carpocratiani. Cerinthus, a quo Cerinthiani. Nazarei. Ophitæ. Valentinus, a quo Valentiniani. Appelles, a quo Appellitæ. Archotiaci. Adamiani. Cainani. Sethiani. Melchisedechiani. Angelici. Apostolici. Cerdon quidam, a quo Cerdoniani. Marcion Stoicus, a quo Marcionistæ. Artotyritæ. Aquarij. Seuerus, a quo Seueriani. Tatianus, a quo Tatiani. Alogij. Cataphrygi. Cathari. Paul. Samosatensis, a quo Pauliani. Hermogenes, a quo Hermogeniani. Manes, a quo Manichæi. Antropomorphytæ. Hieracha, a quo Hierachitæ. Nouatianus Romæ urbis presbyt. a quo Nouatiani. Môtani. Hebiô, a quo Hebionitæ. Photinus Syrmij Episc. a quo Photiniani. Aereus, a quo Aeriani. Aetius, a quo Aetiani: Iiq; Eunomiani ab Eunomio dialectico Aetij discipulo. Origenes, a quo Origeniani. Noctus, a quo Noctiani. Sabellius, a quo Sabelliani. Arrius Alexandrinus presb. a quo Arriani. Macedonius Episc. a quo Macedoniani. Apollinaris, a quo Apollinaristæ. Antidicomarita. Metangilmonita. Patritius, a quo Patritiani. Colluthus, a quo Colluthiani. Florin. a quo Floriani, seu Floriniani. Donatus, a quo Donatistæ. Bonosus Episc. a quo Bonosiani, seu Bonosiaci. Circumcelliones. Pisci-